

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

ל א מיי פ"א מהל' מ"ת
הל' ו פ"ו מהלכות
גדלים הל' ז סוף ע"ב
ומנ' לאחין רנב ט"ע י'
י"ד סי' רכא סעי' ז וסי'
רמה סעי' ו וסי' רמו
סעי' ה:
לא ב מיי פ"ב מהל'
מ"ת הל' ז ט"ט ט"ע
י"ד סימן רמה סעי' י'
לב ג מיי פ"ו מהל' שבת
הל' ז סוף סג'
סה ט"ט ט"ע י"ח סימן טו
סעי' ד:

תורה אור השלם

1. ואתי צדק? יצת
הדוא לצדד אהבם
וחשפטים
לעשבתם אתם בארץ
אשר אתם עברים שהיה
לרשתה: דברים ו' י'
2. ראה למדתי אתכם
וחשפטים כאשר
צוני: יצאתי לעשות בך
בארץ ארץ אשר אתם
באים שמה לרשתה:
דברים ד ה

תוספת

הא קמ"ל דאפילו במקום
שנוטלין שכר על
הקרא וכו'. מפני
ואלו טעמא דמי אמי
בחנם דכמי דלא למדתי
אחכס ומסתמא משה
לא נטל שכר מישראל
שעשיה היה: שבר שמור.
שממר לממד מיעוק
שלא ילכו אהו וואו אלכ
מדרש אית כ"ך ללמוד
א"כ לגדול שאינו לר"ך
שימור כגון שער נכנסה:
שבר פיסוק טעמים.
וסבר דפיסוק אית לר"ך
אלא מדרבנן ולא שרין
לומר מה אמי בחנם
דליל אלכ בחנם: גדול
אלא חכם שמת: שמת
בר שימור הוא. שמת
יה דממזין מיי א"ך
גדולים: חבורי מיתרם
והבי קתני. ה"פ לא
ילמדו מקרא בגדול ללמוד
מקרא דהיינו קטן אלכ
מלמד הוא בניו מקרא
אין ראו נכנס: אין
קורין בתחלה בשבת.
מפני טעם שמת: אבל
שונין בראשון. פירוש
יולין לחזור חזרה ראשונה
שבת: היינו דאין קורין
בתחילה. מפני שמסתבר
שבת וממזין ממקד וממכר
אלכ שונין בדלתין דכיון
ללמוד וי מפרש שבת
וישני אומר מערב שבת:
ואי משום שבר שימור
אמאי שונין בראשון.
הא איכא שכר שימור:
הכליעה היא. ששכר שבת
נעל על המקרא ולא על
וממזין שפסקו לו כן
למי שנה: לשמור את
התינוק. לזכור מי מעלת:
לזכור הורעים. לזכור

הוא קמ"ל דאפילו במקום שנוטלין שכר ר"ל א על המקרא שרי למשקל על המדרש לא שרי למשקל דלא דכתיב וראיתי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם וכתבי ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה' (ב) (ג) מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם מקרא נמי בחנם רב אמר שכר שימור ורבי יוחנן אמר שכר פיסוק טעמים תנן לא ילמדנו מקרא בשלמא למאן דאמר שכר פיסוק טעמים היינו דלא ילמדנו אלא למאן דאמר שכר שימור גדול בר שימור הוא בקטן קתני אי בקטן אימא סיפא אבל מלמד את בניו מקרא קטן בר בניו הוא חסורי מחסרה והכי קתני לא ילמדנו מקרא בקטן אם היה גדול מלמדו לו ולבניו מקרא מיתיב תינוקות לא קורין בתחילה בשבת (ד) אלא שונין בראשון בשלמא למאן דאמר שכר פיסוק טעמים היינו דאין קורין בתחילה בשבת אלא למאן דאמר שכר שימור אמאי אין קורין בתחילה בשבת שימור דשבת בראשון הוא איכא שכר שימור דשבת ולישמך שכר פיסוק בשבת מי אסור הבלעה היא והבלעה מישרא שרי דרתיא השוכר את הפועל לשמור את התינוק לשמור את הפרה לשמור את הורעים אין נותנין לו שכר שבת לפיכך אם לא כאשר זוני אמאי קאי דליכא לנימר בשכר דהכי לימא כאשר זוני וכי זוהו זכך לא כגיא דלא לישקול אגרא וליכא לנימר נמי דכאשר זוני הכי קאמר כאשר זוני ולא מעמינו אי אומר דודאי ישראל לא היו פוסקים זכך דהא כתיב זך יאמינו לעולם אלא ודאי ה"ק כאשר זוני ללמד בחנם: מקרא נמי בחנם. מהאי קרא גופיה: רב אמר שכר שימור. דמסתמא לומדי מקרא קטנים וזכריי שימור ומש"ה הכי דאגר לימוד אסור שכר שימור שרי: ורבי יוחנן אמר שכר פיסוק טעמים. שמלמדין להם טעמים דלאו מדאורייתא ניניהו הלכך לא הוה כלל חוקים ומשפטים. ואיכא זין רב לרבי יוחנן ללמד מקרא לגדול דלא זעוי שימור דלרב אסור דס"ל דפיסוק טעמים דאורייתא ולרבי יוחנן שרי ליתול שכר על המקרא וכך הס דברי הרמב"ם ז"ל פ"ו מהלכות נדרים: הן לא ילמדנו מקרא וכו' אלא למאן דאמר שכר שימור גדול זכר שימור נטר נפשיה: זקטן. דהוי האי מודר קטן. דף על גז דקטן חולק גבולות אפילו הכי לא ספיקו ליה בידיה וכשמלמדו הרי הוא כמלמדו: ואם היה גדול מלמד לו וזכרו מקרא. לו דלא זעוי שימור נמי לע"ג דעו שימור לא מספקי איה מון אלו ואת צומו: מיישינו שיוקול אלו קורין בחנם שבת. מה שלא חכם מיישינו אלא שונין בראשון אלא שראו פעם ראשונה לפני השבת שונין אותו שבת אע"פ שהיא חזרה ראשונה: לזכור מקרא. לזכור חזרה ראשונה שטרחה מרובה ומש"ה אין קורין בתחילה שבת דשכר שבת אסור אלכ שונין בראשון משום דאחזרה לא שקלי אגרא: אלא למאן דאמר שכר שימור אמאי אין קורין וכו'. כלומר מאי איכא זין פעם ראשונה לשניה הרי השכר אינו אלכ על השימור וכי היכי דאיכא שימור בתחילה הכי נמי איכא שימור גבי הסלע מפני קבר התהום כדי שימלאו מיס אם המעיין לקדש אפר הפרה: לשמור הפרה. פרה אדומה: אם הורעים. לזכור עומר היו משמירין אותם קודם הצאת העומר. הרי מפרש לא רש"י ז"ל צפרק אהו צדק (ב"מ דף נח.): לפיכך אכדו אינו חייב בצאתו. אם עומר ושמך הלחם בשביעית אם שוכר לוימי אין תנאין לו שכר דמימזי כמקד וממכר אם היה נוטל:

הוא קמ"ל דאפילו במקום שנוטלין שכר וכו' ולהכי לא ילמדנו מקרא דהואיל ושרי למשקל שכר אם מלמדו בחנם מהני ליה מן השכר שהיה לו יתמן: רב אמר. מאי טעמא התיירו למשקל שכר מן המקרא מפני שאין נוטלין שכר אלא על שכר שימור משמירין התינוקות שאין מניחין אותן ללכת ולעסוק בדברים בטלים ולא שכר לימוד המקרא וקטנים דלרביין שימור למדון מקרא ולא גדולים ולהכי לא ילמדנו מקרא לקטנים בחנם דהואיל ושרי למשקל עלייהו שכר קמהני (א) השכר שהיה לו יתמן אלכ מלמדו מדרש דקטנים אין לומדים מדרש אלכ לגדולים וגדולים לית להו שכר שימור ולא קמהני להו כלל ולהכי שרי: ורבי יוחנן אמר שכר פיסוק טעמים. שקיל מנייהו שמלמדם ניקוד וטעמים והוא שכר מני למשקל ופיסוק טעמים אינו אלכ במקרא ולהכי לא ילמדנו מקרא: (ב) זקטן. (משום דקא מהני ליה שמייהו או את השכר) תרין מנתי דקמני לא ילמדנו מקרא (ג) זקטן משום דקא מהני ליה שמייהו או את השכר שהיה לו יתמן: ורבי קתני לא ילמדנו מקרא לקטן. בחנם משום דקא מהני ליה שכר השימור אלכ אם היה גדול מלמדו לו ולבניו מקרא גדול משום דאיכו לא לר"ך שימור ולא קמהני ליה ולבניו נמי הואיל ואזיהו עמהם הוא משמירם וליכא שכר שימור: לא קורין בתחילה שבת. אין מתחילין ללמד בתחילה שבת דצדז שלא למדו מעולם אלכ שונין בראשון כלומר דצדז שלמדו ככר פעם ראשונה לומדים אותו פעם שניה שבת. ולהכי קתני בראשון דרבותא קמ"ל אע"פ שלא למדוהו התינוקות אלא פעם אחת שונין: בשלמא למאן דאמר שכר פיסוק טעמים. שרי למשקל: היינו דאין קורין בתחילה שבת. דהואיל ועוולם לא למדו דבר זה אלא עכשו אינו מלמדו אלא שכר ואתי למשקל שכר שבת. אלכ שונין דעבד ליה כלל שכר: אמאי שונין בראשון. אפילו שונין לא דהא איכא שכר שימור דשבת ואתי למשקל שכר שבת: (ד) הנלעה היא. (א) שלדתי ומישרי שרי: דהניא השוכר את הפועל. שנתן לו שכרו לו יוס: לשמור את התינוק. מטומאה: לשמור את הורעים. לזכור העומר: אם מקרא לגדול דלא זעוי שימור דלרב אסור דס"ל דפיסוק טעמים דאורייתא ולרבי יוחנן שרי ליתול שכר על המקרא וכך הס דברי הרמב"ם ז"ל פ"ו מהלכות נדרים: הן לא ילמדנו מקרא וכו' אלא למאן דאמר שכר שימור גדול זכר שימור נטר נפשיה: זקטן. דהוי האי מודר קטן. דף על גז דקטן חולק גבולות אפילו הכי לא ספיקו ליה בידיה וכשמלמדו הרי הוא כמלמדו: ואם היה גדול מלמד לו וזכרו מקרא. לו דלא זעוי שימור נמי לע"ג דעו שימור לא מספקי איה מון אלו ואת צומו: מיישינו שיוקול אלו קורין בחנם שבת. מה שלא חכם מיישינו אלא שונין בראשון אלא שראו פעם ראשונה לפני השבת שונין אותו שבת אע"פ שהיא חזרה ראשונה: לזכור מקרא. לזכור חזרה ראשונה שטרחה מרובה ומש"ה אין קורין בתחילה שבת דשכר שבת אסור אלכ שונין בראשון משום דאחזרה לא שקלי אגרא: אלא למאן דאמר שכר שימור אמאי אין קורין וכו'. כלומר מאי איכא זין פעם ראשונה לשניה הרי השכר אינו אלכ על השימור וכי היכי דאיכא שימור בתחילה הכי נמי איכא שימור גבי הסלע מפני קבר התהום כדי שימלאו מיס אם המעיין לקדש אפר הפרה: לשמור הפרה. פרה אדומה: אם הורעים. לזכור עומר היו משמירין אותם קודם הצאת העומר. הרי מפרש לא רש"י ז"ל צפרק אהו צדק (ב"מ דף נח.): לפיכך אכדו אינו חייב בצאתו. אם עומר ושמך הלחם בשביעית אם שוכר לוימי אין תנאין לו שכר דמימזי כמקד וממכר אם היה נוטל:

(א) בכורות טע, (ב) ז"מ נח.
[מוספתא דשבת פ"ח
מוספתא ז"מ פ"ח]
(א) נשין לג"ך לו: (ד) פ"ד
(ה"ג, (ב) דברים לז,
(א) שמות יט,].

הגרות הב"ח

(א) מה שאמר זוני ה'
אליהו מה אמי: (ב) שום
בתחילה שבת אבל שום
דנאלון: (ג) רש"י ד"ה רב
אמר וכו' קמהני ליה
השכר: (ד) ד"ה ר' יוחנן
ד"ה בקטן משום דקא
מהני ד"ה השכר ה"ד
ותיב בקטן נמחק:
(ה) ד"ה מרין וכו' בקטן
קתני משום: (ו) ד"ה
הנלעה היא ומישרי שרי
כל"ל ותיב דקתני נמחק:

מוסף רש"י

טעמים. הנהיג קורין
טעמים (מגילה ג.) גניות
טעמי מקרא של מורה
נבאים וכוונת, זין ניקוד
שכפר זין בהנחת קול
ועלול עימות העיני של
פעול ורגע ויזכר הפך
(ברכות טו.) השרור את
הפועל. גזר של הקדש
שכר פועל משל הקדש
(ב"מ נח.) לשמור את
התינוק. שלא יעמא,
שהיו מגדלין אותן לפיה
במלכות גבויות כגלעם
ותחבין להם בראשית
בסוטה בישן ממה המטה
(כא.) לפי טעמו משה
כשתן השורף את הפרה
שבה פירשה טעמה
ואין חייב הכהנים נוטלין שכר
כל שבת דאמריין שכר
יומא (מ.) והתינוקות
הללו שלא יעמא מעולם
ממלכתי מים למקדשין
ומזין עליו כל שבת
(ב"מ נח.) לשמור את
הפרה. חזונה. שלקמח
ותומין אותה שלא יפסק
בעליה עול או במים (שם).
לשמור את הורעיה.
עלה התכונה חזונה
לעומר קודם הפסק טעמים
יוס, דאמריין כממזין
(פה.) אי נמי בשביעית,
ספיחים לעומר ושמך הלחם
(ב"מ שם.) אין נותנין לו
שכר שבת. אם שכר יוס
הוא (שם).

פירוש הרא"ש

במקום שנוטלין שכר על
הקרא. ואם היה מלמדו
בחנם הכי הוא מומל לו על
השכר ומתנהו: מאי
בפסק. שנוטלין שנוטלין
שכר על המקרא ולא על
המדרש ולא קמי איתכא:
מה אני בחנם. זה אמי
ללמד מעל בחנם כמו
שהוא למדי בחנם: שרי
שימור. ועלין על נערים
פיסוק טעמים. לנגן המקראות הכללית
קטן הנלעה ממנו: אם היה גדול
לשכר וכדו שונין שכר ידע
התינוקות ומגדלין בהם
התינוקות ומוגדלין בהם